

AD 48/26

LIMITE

CONF-ALB 10

ÜHINEMISDOKUMENT

Teema: EUROOPA LIIDU ÜHINE SEISUKOHT
– 30. peatükk: välissuhted

ÜHINEMISLÄBIRÄÄKIMISED

ALBAANIA

ELI ÜHINE SEISUKOHT

(vastusena Albaania esitatud lisateabele)

6. teemaplokk: 30. läbirääkimispeatükk

Välissuhted

EUROOPA LIIDU ÜHINE SEISUKOHT

Käesolev Euroopa Liidu seisukoht põhineb Albaaniaga peetava ühinemiskonverentsi jaoks kujundatud üldisel seisukohal (AD 5/22 CONF-ALB 2) ning selle suhtes kohaldatakse nimetatud üldises seisukohas heaks kiidetud läbirääkimispõhimõtteid, eelkõige järgmisi:

- läbirääkimiste peatüki suhtes kummagi poole väljendatud arvamus ei mõjuta mingil viisil seisukohta, mis võidakse võtta teiste peatükkide suhtes;
- kokkuleppeid (isegi osalisi kokkuleppeid), millele on läbirääkimiste käigus järjestikku läbivaadatavate peatükkide osas jõutud, ei saa pidada lõplikeks enne üleüldise kokkuleppe saavutamist;
- läbirääkimisraamistiku punktides 2, 3, 5, 6, 10, 14, 16, 23, 31, 38, 39, 45, 46, 47 ja 48 sätestatud nõudeid.

EL innustab Albaaniat jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist *acquis*'ga ning viimase tõhusat rakendamist ja jõustamist ning üldiselt töötama juba enne ühinemist välja ELi poliitikate ja vahenditega võimalikult sarnased poliitikad ja vahendid.

EL märgib, et Albaania kiidab oma seisukohtades AD 24/24 (CONF-ALB 7) ja AD 43/26 CONF-ALB 5 heaks 30. peatüki alla kuuluva ELi *acquis*' 1. mai 2026. aasta seisuga ning et Albaania kinnitab, et on valmis seda rakendama Euroopa Liiduga ühinemise kuupäeval.

EL märgib, et Albaania on viinud oma õigusaktid ELi *acquis*'ga vastavusse **ühise kaubanduspoliitika** valdkonnas. EL tuletab meelde, et Albaania peab tagama, et tema rahvusvahelised lepingud viiakse ühinemiskuupäevaks vastavusse ELi *acquis*'ga ning et kõiki vahetult siduvaid ELi õigusakte kohaldatakse tõhusalt ELi ühise kaubanduspoliitika valdkonnas alates ühinemiskuupäevast. EL kutsub Albaaniat üles suurendama sellega seoses oma haldussuutlikkust. EL võtab teadmiseks Albaania võetud kohustuse tagada ühinemiskuupäevaks mitme- ja kahepoolses kontekstis oma seisukoha kooskõla ELi seisukohtadega ühise kaubanduspoliitika raames. Lisaks kutsub EL Albaaniat üles tegema tihedat koostööd Euroopa Komisjoniga seoses kõigi ühinemiseelsel perioodil kaubanduspoliitikas tehtavate muudatustega ning ühinema ELi poliitika ja seisukohtadega kolmandate riikide suhtes ja rahvusvahelistes organisatsioonides, sealhulgas kõigil Maailma Kaubandusorganisatsioonis peetavatel läbirääkimistel. EL innustab Albaaniat ühinema WTO liikmete rühmaga, mis teatas 14. ministrite konverentsil oma kavatsusest rakendada võimalikult kiiresti e-kaubanduse lepingut. EL ootab, et Albaania viiks lõpule ühinemise WTO riigihankelepinguga.

EL rõhutab, et Albaania vastutab selle eest, et ühinemise ajaks oleksid riigi kõik rahvusvahelised lepingud, eelkõige kõik kaubandusalased lepingud või kahepoolsed investeerimislepingud Albaania ja kolmandate riikide vahel *acquis*'ga kooskõlas. EL tuletab meelde, et Albaania peab ühinemiskuupäevaks lõpetama kõik Albaania ja kolmandate riikide vahelised kehtivad kahepoolsed lepingud ning kõik muud Albaania poolt sõlmitud rahvusvahelised lepingud, mis on vastuolus ELi liikmesusest tulenevate kohustustega.

EL peab positiivseks Albaania kohustust denonsseerida ühinemise kuupäevaks kõik vabakaubanduslepingud tervikuna ning tagada, et kõik kaubandust, investeeringuid ja majanduskoostööd käsitlevad lepingud ning muud asjaomased lepingud viiakse *acquis*'ga kooskõlla.

EL märgib, et Albaania võttis sellega seoses vastu tervikliku tegevuskava koos oma rahvusvaheliste lepingute põhjaliku loeteluga, et viia need lepingud *acquis*'ga vastavusse alates ühinemiskuupäevast.

Eespool toodut silmas pidades leiab EL, et Albaania on täitnud kõnealuse peatüki teise sulgemiskriteeriumi nõuded, mis on esitatud ELi ühises seisukohas (AD 25/24 CONF-ALB 8).

Albaanial palutakse hoida ELi kursis kolmandate riikidega peetavate asjaomaste läbirääkimiste sisuga ning kooskõlastada sellised läbirääkimised komisjoniga. EL rõhutab, et iga uus kaubanduslane leping, mille Albaania sõlmib kolmanda riigiga alates praegusest hetkest kuni ühinemise kuupäevani, peaks sisaldama sätet, mis võimaldab Albaanial lepingu enne ühinemist lõpetada, ilma et ELil tuleks maksta kompensatsiooni, ning võtab teadmiseks Albaania sellekohase kohustuse. EL märgib, et Albaania peab alates ühinemiskuupäevast kohaldama kõigi toodete suhtes ELi välistollitariifistikku ja teenuste puhul ELi kaubanduse liberaliseerimise norme.

EL võtab teadmiseks Albaania õigusaktide üldise vastavusse viimise määrusega (EL) 2021/821, mis käsitleb **kahesuguse kasutusega kaupade ekspordikontrolli**. EL kutsub Albaaniat üles eristama selgelt kahesuguse kasutusega ja sõjalise otstarbega kaupu reguleerivaid mehhanisme ning jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist määruse (EL) 2021/821 ajakohastustega, eelkõige seoses I lisas esitatud kontrollimisele kuuluvate kahesuguse kasutusega kaupade loeteluga. EL kutsub Albaaniat üles suurendama oma haldussuutlikkust ja töötajate ettevalmistust, et kohaldada ühinemise hetkest tõhusalt selles valdkonnas kehtivaid ELi norme.

Samuti peab Albaania kohaldama ELi ekspordikrediidi norme ja tagama ühinemisel ELi kaubanduse kaitsemeetmete tõhusa jõustamise. EL võtab teadmiseks Albaania jätkuvad jõupingutused ühineda **Wassenaari kokkuleppega**, mis võib hõlbustada ettevalmistusi kahesuguse kasutusega kaupu käsitleva *acquis* rakendamiseks. Sellega seoses teeb ELile heameelt, et Albaania esitas 2025. aasta juunis ametliku taotluse Wassenaari kokkuleppega ühinemiseks. EL võtab teadmiseks, et 2025. aasta juuni seisuga on kinnitatud, et Albaania toetab ühepoolselt **Austraalia gruppi**. Samuti kutsub EL Albaaniat üles tagama oma varajase ühinemise tuumatarnijate grupiga (NSG) ja raketitehnoloogia kontrollirežiimiga (MTCR).

Eespool toodut silmas pidades leiab EL, et Albaania on täitnud kõnealuse peatüki esimese sulgemiskriteeriumi nõuete esimese osa, mis on esitatud ELi ühises seisukohas (AD 25/24 CONF-ALB 8).

EL märgib, et õigusaktid, mis reguleerivad **välismaiste otseinvesteeringute taustauuringuid** Albaanias, on vastavusse viidud välismaiste otseinvesteeringute taustauuringuid käsitleva määrusega (EL) 2019/452. EL rõhutab samuti, kui oluline on, et Albaania jätkaks oma õigusraamistiku vastavusse viimist ELi *acquis*'ga ja rakendaks seda tulemuslikult, ning kutsub Albaaniat üles tagama kontrollide jõustamiseks vajaliku haldussuutlikkuse.

Eespool toodut silmas pidades leiab EL, et Albaania on täitnud kõnealuse peatüki esimese sulgemiskriteeriumi nõuete teise osa, mis on esitatud ELi ühises seisukohas (AD 25/24 CONF-ALB 8).

EL märgib, et **välispoliitika vahendite** valdkonnas ei ole Albaania **Kimberley protsessi** osaline. Lisaks märgib EL, et alates ELiga ühinemise kuupäevast hakkab Albaania Kimberley protsessis automaatselt osalema. Seetõttu kutsub EL Albaaniat üles jätkama ettevalmistusi, sealhulgas õigusaktide vastavusse viimist, et tagada alates ühinemiskuupäevast Kimberley protsessi reguleerivate normide kohaldamine.

EL võtab teadmiseks, et Albaania on rakendanud õigusaktid, mis on viidud vastavusse **piinamisvastast tegevust** käsitleva muudetud määrusega (EL) 2019/125. EL rõhutab, et ühinemisel tuleb tagada nimetatud määruses sätestatud normide tõhus jõustamine.

Pidades silmas eespool nimetatud riigisiseste õigusaktide vastavusse viimist kahesuguse kasutusega kaupade ekspordikontrolli käsitleva määrusega (EL) 2021/821 ja välismaiste otseinvesteeringute taustauuringuid käsitleva määrusega (EL) 2019/452, samuti piinamisvastast tegevust käsitleva määrusega (EL) 2019/125 vastavusse viidud õigusaktide rakendamist, leiab EL, et Albaania on täitnud kõnealuse peatüki esimese sulgemiskriteeriumi nõuded, mis on sätestatud ELi ühises seisukohas (AD 25/24 CONF-ALB 8).

EL märgib, et **välispoliitika** valdkonnas on Albaania pühendunud ELi poliitikale ja põhimõtetele, millest juhinduvad tema rahvusvahelised partnerlused. EL võtab teadmiseks teabe, mis on esitatud Albaania ettevalmistuste kohta arengupoliitika valdkonnas ja riigi kavade kohta ELi nõuete täitmiseks. EL innustab Albaaniat jätkama tegevust, et tugevdada haldus- ja finantssuutlikkust, mis on vajalik riigi kohustuste täitmiseks, muu hulgas selleks, et teha oma osa ELi ametliku arenguabi eesmärkide saavutamisel.

EL märgib, et **humanitaarabipoliitika** valdkonnas on Albaania pühendunud ELi poliitikale ja põhimõtetele, millest humanitaarabi andmisel juhindutakse. EL märgib, et riikliku õigusraamistiku puudumisel otsustatakse humanitaarabipanuse üle juhtumipõhiselt. EL võtab teadmiseks Albaania kavatsuse kehtestada õigusraamistik, mis hõlmaks kolmandatele riikidele antava humanitaarabi poliitikat kooskõlas ELi poliitika ja põhimõtetega. EL innustab Albaaniat tugevdama oma kohustuste täitmiseks vajalikku finants- ja haldussuutlikkust.

EL märgib, et seoses **korruptsioonivastase võitlusega välissuhete kontekstis** on Albaanial olemas korruptsiooni vastu võitlemise õigusraamistik kriminaalõiguses ning korruptsiooni ennetamist ja avastamist reguleerivate õigusaktide konkreetsete sätetena. EL innustab Albaaniat jätkama korruptsioonivastast võitlust korruptsioonivastaste meetmete tõhusa jõustamise, sealhulgas ennetusmeetmete ja teadlikkuse suurendamise kaudu. EL kutsub Albaaniat üles tugevdama ka oma haldusasutuste usaldusväärsust, et vähendada korruptsiooniohtu kõnealuse peatükiga hõlmatud õigusaktide rakendamisel.

* * *

Eeltoodud kaalutlusi silmas pidades märgib EL, et praeguses etapis ei ole käesolevat peatükki käsitlevad täiendavad läbirääkimised vajalikud.

Õigusaktide ELi *acquis*'ga vastavusse viimisel ja *acquis*' rakendamisel tehtud edusammude jälgimine jätkub kogu läbirääkimisperioodi jooksul. EL rõhutab, et pöörab erilist tähelepanu kõikide eespool nimetatud konkreetsete küsimuste jälgimisele, et tagada Albaania haldussuutlikkus, õigusaktide täielik *acquis*'ga vastavusse viimine ja kõnealuse peatükiga hõlmatud *acquis*' tõhus rakendamine ja jõustamine. Erilist tähelepanu tuleb pöörata kõnealuse peatüki ja teiste läbirääkimispeatükkide vahelistele seostele. Albaania õigusaktide vastavust ELi *acquis*'le ning *acquis*' rakendamise alast suutlikkust saab lõplikult hinnata alles läbirääkimiste hilisemas järgus. Lisaks kogu teabele, mida EL võib nõuda kõnealuse peatüki üle läbirääkimiste pidamiseks ja mis tuleb esitada konverentsile, kutsub EL Albaaniat üles esitama stabiliseerimis- ja assotsiatsiooninõukogule korrapäraselt kirjalikku üksikasjalikku teavet *acquis*' rakendamisel ja oma haldussuutlikkuse tugevdamisel tehtud edusammude kohta.

Kõiki eeltoodud kaalutlusi silmas pidades pöördub EL vajaduse korral sobival ajal käesoleva peatüki juurde tagasi.

EL tuletab ühtlasi meelde, et ajavahemikul 1. maist 2026 kuni läbirääkimiste lõpetamiseni võidakse vastu võtta uusi liidu õigusakte.